

חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב], תשל"ג-1973 *

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על כלי שיט), תש"ח-1948, בנוסח המשולב הארכת תוקף הניתן בתוספת הראשונה (להלן - התקנות), מוארך בזה עד לפרסום אכרזה לפי סעיף 9 (ד) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, כי חדל מצב החירום להתקיים.
2. על אף האמור בסעיף 1, ההוראות המפורטות בתוספת השנייה תקפן עד יום י"ז בטבת תשל"ה (31 בדצמבר 1974).
3. שר התחבורה רשאי בכל עת, בצו שיפורסם ברשומות, לבטל את התקנות, כולן או מקצתן.

תוספת ראשונה (סעיף 1)

1. בתקנות אלה -
 "תושב ישראל" - אדם היושב בישראל או שיש לו מקום עסק בה, לרבות תאגיד המואגד בישראל או הרשום בה וחבר-בני-אדם בלתי מואגד שיש לו מקום עסק בישראל או שאחד מחבריו יושב בה;
 "קברניט" - מי שבידו הפיקוד החוקי על כלי השיט אותה שעה, למעט נחב;
 "השר" - שר התחבורה.
2. השר רשאי ליתן לבעל, לקברניט ולאיש צוות של כלי שיט הרשום במרשם הישראלי לפי חוק הספנות (כלי שיט), תש"ך-1960,² או החייב ברישום בו או המושכר לאזרח ישראלי או לתושב ישראל, הוראות -
- (1) הדורשות להסיע את כלי השיט, תוך התקופה ובדרך שנקבעו בהוראות, אל נמל או מקום אחר שצויינו בהן, בין שהנמל או המקום בישראל ובין שהם מחוצה לה;
- (2) הדורשות להסעין על כלי השיט, או לפרוק מעליו את הסחורות או סוגי הסחורות שפורטו בהוראות, או להעלות עליו או להוריד מעליו את הנוסעים או את סוג הנוסעים שפורטו בהן, תוך התקופה ובנמל או במקום אחר שצויינו בהן, בין שהנמל או המקום בישראל ובין שהם מחוצה לה;
- (3) הקובעות את תנאי ההובלה של מטענים או נוסעים בכלי שיט, לרבות מהירי הובלה מקסימליים ושאר תשלומים הקשורים בהובלה או הנובעים ממנה, בין בדרך כלל ובין במקרה מיוחד או סוג מיוחד של מקרים;

* נקבע בועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום ט"ז בתמוז תשל"ג (16 ביולי 1973) לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948.

נוסח זה יבוא במקום חוקים אלה:
 (1) פקודת הארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט), תש"ח-1948: ע"ר תש"ח, תוס' א', עמ' 56; ס"ח תשל"ב, עמ' 130;
 (2) חוקים להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) (תיקון): ס"ח תשי"ו, עמ' 96; תשי"ח, עמ' 37; תשי"ט, עמ' 15; תש"ך, עמ' 42; תשכ"א, עמ' 164; תשכ"ב, עמ' 92; תשכ"ד, עמ' 40; תשכ"ה, עמ' 156; תשכ"ו, עמ' 14; תשכ"ט, עמ' 17; תשל"א, עמ' 26; תשל"ב, עמ' 24; תשל"ג, עמ' 32.

1 ע"ר תש"ח, תוס' א', עמ' 1.

2 ס"ח תש"ך, עמ' 70.

- (4) הקובעות את סוגי המטענים או הנוסעים שמוותר להוכילם בכלי שיט, בין בדרך כלל ובין במקרה מיוחד או סוג מיוחד של מקרים;
- (5) הקובעות את תנאי השכירות של כלי השיט, לרבות דמי השכירות;
- (6) האוסרות על הפלגתו של כלי השיט מכל נמל או מכל מקום אחר או כניסתו אליהם, או את השטתו של כלי השיט בכל מקום או אזור שלא על פי היתר שניתן בדרך הנקובה בהוראות כאמור;
- (7) המחייבות את השכרת כלי השיט, כולו או מקצתו, בשכירות ראשית או שכירות משנה, למי שנקבע בהוראות, לתקופה ובתנאים ובתשלום שפורטו בהן;
- (8) האוסרות להעביר בכלי השיט אדם, לרבות מי שאיננו מחזיק בתעודת זיהוי או באישור שפורטו בהוראה;
- (9) האוסרות להעסיק אדם, הן בדרך כלל והן ללא היתר ממנו שנקבע בהוראה, כנציג, כסוכן, כמורשה או כפקיד, ככל הנוגע לכלי השיט;
- (10) המחייבות נקיטת כל אמצעי בטיחות, זהירות או קשר או האוסרות או המסדירות כל ענין הדרוש לדעת השר מטעמי בטחון;
- (11) הקובעות את האזורים שבהם תבוצע ההובלה של מטענים או נוסעים בכלי השיט;
- (12) הדורשות לצוות כלי שיט במספר מסויים של בני אדם או בבני אדם בעלי כשירות או לפי תפקידים שפורטו בהוראות;
- (13) האוסרות את הכניסה לכלי שיט או את השהייה בו אלא על פי היתר שניתן בדרך הנקובה בהוראות.

3. לא ישתמש השר בסמכויותיו לפי תקנה 2 אלא אם ראה צורך בכך מטעמים שבבטחון המדינה או שבקיום אספקה ושירותים חיוניים, ולא ישתמש בהן לגבי איש צוות אלא מטעמים שבבטחון המדינה.

סייג לשימוש
בסמכויות

4. היתר לפי תקנה 2 (6) מותר לתתו בכפוף לכל תנאי, סייג או הגבלה שפורטו בהוראות, ובין השאר לגבי –

סייגים שבהיתר

- (1) תקופת תקפו;
- (2) מועדי הפלגה והמסע;
- (3) אזורי המסע;
- (4) גתיב המסע, וכן נמלי הפלגה, הביקור והיעוד, או מקומותיהם של אלה;
- (5) סוגי ההובלה;
- (6) הנוסעים והמטענים או סוגיהם;
- (7) תנאי ההובלה ודמי ההובלה של הנוסעים או של המטענים;
- (8) השכרת כלי השיט, כולו או מקצתו, למי שנקבע בהיתר, בתנאים ובתשלום שפורטו בו.

5. (א) ניתנו הוראות לפי תקנה 2 (7), רשאי השר להורות, הן באותן הוראות והן לאחר מכן, כי כלי השיט ייחשב לכל דבר כמושכר למי שנאמר בהוראות האמורות ובתנאים ובתשלום שפורטו בהן, כאילו האדם שניתנה לו ההוראה להשכיר את כלי השיט מילא אחריה במלואה.

שכירות מכוח
התקנות

(ב) הרושכר כלי השיט לפי תקנת משנה (א) או לפי תקנה 2 (ז) או לפי תקנה 4 (8) חייבים בעל כלי השיט וקברניטו לקיים את תנאי השכירות המוטלים על המשכיר, והפרת תנאי מתנאי השכירות דינה כדין הפרת הוראה לפי תקנות אלה.

שיגוי מבנה
ומיתקנים

6. השר, בהתייעצות עם שר הבטחון, רשאי, אם ראה צורך בכך לשם הגנת המדינה, ליתן הוראות לאזרח ישראלי או לתושב ישראל –

(1) המחייבות למסור לשר פרטים ותכניות על כל כלי שיט, הנבנה או העומד להיבנות בשבילו, וכן על כל שינויים הנעשים או שעומדים לעשותם בכלי שיט הרשום על שמו או השייך לו;

(2) המחייבות לשנות את מבנהו של כלי שיט הרשום על שמו או השייך לו, או להוסיף בו הוספות וחזוקים בהתאם לתכניות ולמיפרטים שפורטו בהוראה;

(3) המחייבות לצייד כלי שיט כאמור בפסקאות (1) או (2) כמכנים, באזורים, במיתקנים, במכשירים ובכלים שפורטו בהוראה ולהתקינם בהתאם לפירוט שבהוראה;

(4) האוסרות את בנייתו או המשכת בנייתו של כלי שיט, אלא בקיום ההוראות שניתנו לפי תקנה זו;

(5) האוסרות הפלגת כלי שיט אלא אם קיימו לגבי ההוראות שניתנו לפי תקנה זו.

הודעה על זכויות
בכלי שיט

7. (א) בתקנה זו –

“כלי שיט” – כלי שיט שאין לתת לגביו הוראה לפי תקנה 2 ושתפוסתו ברוטו עולה על 50 טון;

“הממונה על הרישום” – מי שהשר מינהו לכך.

(ב) אזרח ישראלי, יחיד היושב בישראל או תאגיד ישראלי כמשמעותו בחוק הספנות (כלי שיט), תש”ך–1960, שנתקיימה בו אחת מאלה:

(1) הוא בעל כלי שיט, לבדו או ביחד עם אחרים;

(2) בידיו הבעלות במניה או בזכות אחרת בתאגיד שעל שמו רשומה הבעלות של כלי שיט או של חלק ממנו, או בידיו הזכות להורות במישרין או בעקיפין לתאגיד כאמור על הדרך להפעלת זכויות התאגיד בכלי שיט, –

יודיע בכתב על הבעלות או הזכות האחרת כאמור לממונה על הרישום תוך שלושים יום מיום שהיה לבעל או לבעל זכות כאמור, וכן ימסור פרטים וידיעות נוספים הנוגעים לכלי השיט לממונה על הרישום לפי דרישתו.

(ג) ראה השר שהשליטה בכלי שיט אשר ניתנה עליו הודעה עליו חייבים ליתן עליו הודעה לפי תקנת משנה (ב) היא בידי האדם שנתן את ההודעה או שחייב לתיתה, רשאי הוא ליתן הוראות לפי תקנות אלה לאותו אדם, ואם קברניטו של כלי השיט הוא אזרח ישראלי או יושב בישראל – גם לקברניט.

(ד) השר רשאי לפטור סוגים של כלי שיט מתחולתן של הוראות תקנה זו, כולן או מקצתן; סמכות זו אינה ניתנת לאצילה, על אף האמור בתקנה 22.

סמכות הממונה על
הנמלים ליתן
הוראות

8. (א) הממונה על הנמלים כמשמעותו במקרה הנמלים [נוסח חדש], תשל"א-1971, רשאי בהוראות להסדיר, להגביל או לאסור בנמל ישראלי פעולות טעינה, פריקה, החסנה, טיפול במטענים או העברתם, הכנסתם לשטח הנמל או הוצאתם ממנו, אם הדבר דרוש לדעתו, מטעמים שבבטחון המדינה.

(ב) הממונה על הנמלים ישתמש בסמכותו לפי תקנת משנה (א) לגבי נמל מממלי הרשות כמשמעותו בחוק רשות הנמלים, תשכ"א-1961, בהתייעצות עם המנהל הכללי של רשות הנמלים.

סמכות הקברניט
לנקוט באמצעי
בטחון

9. (א) היה לקברניט כלי שיט, לרבות כלי שיט שחלות עליו הוראות תקנה 7 (ג), יסוד סביר להניח כי אדם עשה בכלי השיט, או עומד לעשות בו, מעשה המסכן או העשוי לסכן את בטחון כלי השיט או את בטחון בני האדם או הרכוש שבו, ואין כלי השיט נמצא אותה שעה בנמל ישראלי - רשאי הקברניט לנקוט אמצעי בטחון סבירים הדרושים, לדעתו, לרבות מעצר חירוף, כדי להגן על בטחון כלי השיט ועל בטחון בני האדם או הרכוש שבו.

(ב) הסמכויות הנתונות לקברניט כלי שיט בתקנת משנה (א) נתונות לו גם אם נראה לו שהשימוש בהן דרוש כדי למנוע כניסתו של אדם לכלי השיט שלא כדין או בריחתו ממשמורת חוקית בכלי השיט.

סיוע של אנשי
צוות

10. בנקיטת אמצעי בטחון חייב כל איש צוות לסייע לקברניט לפי דרישתו ולפעול לפי הוראות מתייבות אחרות, לרבות הוראות קבע, תוך ציות להוראות הקברניט.

הודעה על מעצר

11. על מעצר על פי תקנות אלה ועל סיבותיו יודיע קברניט כלי השיט, כמהירות האפשרית, למשטרת ישראל או לנציג הדיפלומטי או הקונסולרי הקרוב ביותר של ישראל.

סמכויות קברניט
אחרי מעצר

12. (א) קברניט שעצר אדם לפי תקנות אלה ינהג בו לפי הוראות שנתן לו קצין משטרת ישראל בדרגת פקד ומעלה או הנציג הדיפלומטי או הקונסולרי הקרוב ביותר של ישראל, הכל לפי הענין, כל עוד לא ניתן לו צו של בית משפט ישראלי הקובע את תנאי המעצר ותקופתו; באין הוראות או צו כאמור, רשאי הוא להמשיך במעצר עד שכלי השיט יעגון בנמל ישראלי.

(ב) נמסר העציר בישראל למשטרה, יתולו עליו הדינים החלים בישראל בעניני מעצר או הסגרה, לפי הענין.

סמכויות קברניט
למסור עציר

13. ראה הקברניט שקיימות נסיבות מיוחדות שבגללן אין להמשיך במעצרו של העציר בכלי השיט כאמור בתקנה 12 ולא ניתנו לו הוראות או צו כאמור באותה תקנה לענין המעצר, רשאי הוא למסור את העציר, בנמל שבו עוגן כלי השיט, לרשויות המוסמכות שבמקום, אם הן מסכימות לקבלו לידיהן.

שמירת סמכויות

14. סמכויות הקברניט לפי תקנות אלה באות להוסיף על הסמכויות הניתנות לו לפי כל דין.

הסיבת

15. בעל כלי שיט, קברניט או איש צוות לא ישאו באחריות פלילית או אזרחית על מעשה שבעשה לגבי אדם פלוני בהתאם לאמור בתקנות 9, 10, 12 ו-13.

3 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443.
4 סי' תשכ"א, עמ' 145.

16. (א) כל הוראה לפי תקנות אלה, מותר לתיתה ככל דרך שתיראה לשר, הן דרך פרסום ברבים והן דרך הודעה ליחיד, לרבות פרסום ברשומות, רדיו, טלוויזיה, רמקול, מברק, מברק אלחוטי והודעה בכתב, והודעה בכתב מותר –

- (1) למסור ביד לבעל או לקברניט של כלי השיט או לאדם העובד אצל הבעל או הקברניט;
- (2) לשלוח בדואר במכתב רשום למקום המגורים או למקום העסקים של הבעל או של הקברניט;
- (3) להציג או להדביק במקום בולט על סיפון כלי השיט.

(ב) כל הוראה לפי תקנות אלה די להפנותה אל הבעל או אל הקברניט או אל איש צוות של כלי השיט, ואין צורך לציין בה את שמו של האיש שאליו היא מופנית.

(ג) משניתנה הוראה באחד האופנים הקבועים בתקנה זו, הרי כל אדם שההוראה נוגעת לו דינו כדין מי שידע את תכנה ובהתאם לכך עליו למלא אחריה.

סוגי ההוראות

17. הוראה לפי תקנות אלה יכולה להיות כללית או מסוייגת או לכלי שיט מסויים או לבעלו או לקברניטו או לאנשי הצוות שלו.

הוראות משלימות

18. השר רשאי לתת הוראות משלימות בכל ענין הדרוש לטם ביצוע תקנות אלה, לרבות הוראות בדבר הודעות, הזמנות, טפסים, מתן פטור, היתר, אישור, תעודה, חידושם של אלה, התלייתם וביטולם והאגרות שישתלמו בעדם.

תחילת הוראות

19. (א) הוראה שפורסמה ברשומות – תחילתה ממועד הפרסום אם לא נקבע בה לכך מועד אחר.

(ב) הוראה שפורסמה בעתון יומי – תחילתה ביום הנקוב על גבי העתון כיום צאת העתון, אם לא נקבע בה לכך מועד אחר.

(ג) הוראה שלא פורסמה לא ברשומות ולא בעתון יומי – תחילתה כתום שתיים עשרה שעות מיום פרסומה ברבים בכל דרך אחרת שהיא, אם לא נקבע בה לכך מועד אחר.

(ד) הוראה שלא פורסמה ברבים – תחילתה ביום מסירתה לנוגע בדבר, אם לא נקבע בה לכך מועד מאוחר יותר; הוראה שנשלחה בדואר רשום לפי מען מקום מגוריו הרגיל של הנוגע בדבר, או מקום מגוריו האחרון או מקום עסקיו הרגיל או מקום עסקיו האחרון, רואים אותה כאילו נמסרה כתום 48 שעות משעה שנמסרה לדואר למשלוח.

סמכויות להבטחת
קיום החוראות

20. כל חייל, שוטר, או אדם שהשר הרשה לכך, רשאי –

- (1) להיכנס בכל עת לכל מקום ולעלות על כל כלי שיט כדי למסור, להציג או להדביק הוראה הניתנת לפי תקנות אלה;
- (2) לנקוט את כל האמצעים ולהשתמש באוחה מידה של כוח אשר ייראו לו דרושים להבטחת קיומה של הוראה שניתנה לפי תקנות אלה.

הפרעת חיילים
וכו' במילוי
תפקידיהם

21. לא ימנע אדם ולא יפריע בעד חייל, שוטר, קברניט או איש צוות, או אדם שהורשה לפי סעיף 20, למלא את תפקידו או להשתמש בסמכויותיו לפי תקנות אלה.

22. השר רשאי להעביר בכתב לאדם אחר את סמכויותיו לפי תקנות אלה. העברת סמכויות
23. ניתנה הוראה לפי תקנות אלה לאדם פלוני או למספר בני אדם שפורשו אחד אחד בהוראה, פרט לקביעת דמי שכירות בנסיבות המפורטות בתקנה 25, רשאי כל הרואה עצמו נפגע על ידי ההוראה לערור עליה, תוך חמישה עשר יום מהיום שההוראה הגיעה לידיעתו, לפני ועדת עררים שהוקמה על פי הפרק השלישי לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957,⁵ ואותו פרק יחול על הוראה שעוררים עליה כאילו היתה צו אישי לפי החוק האמור.
24. הופסק שירותו של אדם עקב הוראה לפי פסקאות (8) או (9) לתקנה 2 וועדת העררים קיבלה את עררו, רשאית היא על פי בקשת העורר ומיד אחרי החלטת ביטול ההוראה, אם ראתה בנסיבות הענין לעשות כן, לחייב את המדינה לשלם לעורר דמי בטלה המגיעים לו למעשה עקב הפסקת השירות, מיום ההפסקה עד לביטול ההוראה. המסר השכר של אדם שהחזיר לעבודה
25. (א) חייב השר, בהוראה לפי תקנה 2 (7), אדם פלוני להשכיר כלי שיט וקבע את דמי השכירות מכוח החקנה האמורה, רשאי כל מי שרואה את עצמו נפגע על ידי קביעת דמי השכירות כאמור לערור על קביעה זו לפני בית דין לעניני אניות שלפי סעיף 10 לפקודת הפיצויים (הגנה), 1940,⁶ ובית הדין האמור רשאי לאשר את הקביעה או לשנותה. ערר על קביעת דמי שכירות
- (ב) בערר על קביעת דמי שכירות כאמור ינהג בית הדין לפי הכללים שבפסקה (א) לסעיף 6 (1) לפקודת הפיצויים (הגנה) 1940, וכן בפסקה (1) של התנאי המגביל לסעיף 6 (1) האמור, כאילו כלי השיט נתפס מכוח סמכויות שעת חירום כמשמעותן בפקודה האמורה, וכאילו דמי השכירות המשתלמים מאת השוכר הם הפיצויים לפי הפקודה האמורה, הכל בשינויים המחוייבים לפי הענין.
- (ג) סעיפים 11, 11א, 12 ו-15 עד 18 לפקודת הפיצויים (הגנה), 1940, יחולו על ערר לפי תקנה זו, בשינויים המחוייבים לפי הענין.
26. (א) כל המפר, בעצמו או על ידי אחרים, תקנה מתקנות אלה או הוראה על פיהן, דינו — מאסר שנה אחת או קנס עשרים אלף לירות, ובית המשפט רשאי לצוות על חילוט כלי השיט שבו נעברה העבירה. עונשין
- (ב) אם הנאשם הוא תאגיד, יאשם בעבירה גם כל אדם שהיה בשעת עשייתה מנהל או פקיד אחראי של התאגיד, זולת אם הוכיח כי העבירה נעשתה בלי ידיעתו וכי הוא נקט את כל האמצעים למניעתה.
27. בית המשפט המחוזי ישפוט בעבירות לפי תקנות אלה. שיפוט
28. (א) הוראות על פי תקנות אלה המטילות במפורש איסורים, הגבלות או חיובים או המרשות במפורש עשייתו של דבר, יקרימו הן בישראל והן בחוץ לארץ, אם אין כוונה אחרת משתמעת מגוף ההוראות. תחום התחלה
- (ב) הוראות על פי תקנות אלה בדבר נקיטת אמצעי בטחון, זהירות וקשר, או הארסות או המסדירות כל ענין הדרוש, לדעת השר, מטעמים שבבטחון המדינה — יכול שיינתנו לגבי כל כלי שיט, תהא לאומיותו אשר תהא, כל עוד כלי השיט נמצא במימי החופין או במים הפנימיים של ישראל ובמידה שהן נוגעות לעשיית דבר או להימנעות מעשייתו במימי החופין או במים הפנימיים.

⁵ ס"ח תשי"ח, עמ' 24.

⁶ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 93.

29. בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט את מי שעבר בחוץ לארץ עבירה לפי תקנה 26 סמכויות בתי המשפט המסופט
30. הטוען שיש בידו היתר, פטור או הקלה אחרת לפי תקנות אלה — עליו הראייה, והוא חייב להציגם לפי דרישת שוטר או מי שהשר הסמיכו לכך. והזכות היתר והזגתו
31. תקפה של הוראה לפי תקנות אלה לא ייפגע בשל אחד בלבד מאלה: פגם בנוסח, שיבוש בנקיבת השם של כלי שיט או סימן זיהוי אחר שלו, או בנקיבת שם הבעל או הקברניט, או טעות בנקיבת שם או סימן כאמור כשחל בהם שינוי או נתחלפו הבעל או הקברניט.
32. הגבלות שהוגבל בהן אדם בכל מסמך או התקשרות, אין בהן משום הגנה מפני דרישה למלא הוראה שניתנה על פי תקנות אלה, ולא תישמע טענה שהתקשרות כאמור הופרה, אם אייזקיום ההתקשרות באה כתוצאה מקיום ההוראה בלבד. הגבלות בהתקשרות אינן הגנה
33. סמכויות לפי תקנות אלה יראו אותן כסמכויות לשעת חירום לענין פקודת הפיצויים (הגנה), 1940.
34. לתקנות אלה ייקרא "תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט), תש"ח—1948". תחולת פקודת הפיצויים (הגנה) השם

תוספת שניה

(סעיף 2)

ההוראות שתקפן מסוייג

1. בתקנה 2 —
 - (1) בפסקה (5), המלים "לרבות דמי השכירות";
 - (2) פסקאות (6) עד (10).
2. תקנות 4 עד 6.
3. תקנות 17 עד 19.
4. תקנות 23 עד 25.
5. החלפת המלים "אלף לירות", שהיו בתקנה 26 (א), במלים "עשרים אלף לירות, ובית המשפט רשאי לצוות על חילוט כלי השיט שבו בעברה העבירה".
6. תקנה 27.
7. תקנות 30 ו-31.

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

לוח השוואה של התקנות

הנוסח החדש	הנוסח הקודם	הנוסח החדש	הנוסח הקודם
21	6	34	1
22	7	1	2
27, 26	8	2	(1)3
28	9	3	(2)3
29	9א	4	3א
19	10	5	33
30	11	6	33
31	12	7	73
17	13	16	4
18	14	20	5
23	15	9	א5
24	א15	10	25
25	16	11	35
8	17	12	75
32	18	13	75
33	19	14	75
		15	75